

Revisorerna

Till:
Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktige

Revisionsrapport över årsredovisning 2013

Kommunrevisorerna i Åmåls kommun har granskat kommunens årsredovisning 2013. Vi har i granskningsarbetet biträtt av KPMG.

Årsredovisningen uppfyller, enligt vår mening, såväl lag som krav enligt god redovisningssed och ger därmed en rättvisande bild av kommunens ställning och resultat för redovisningsperioden.

Jämfört med budget och med föregående år uppvisar kommunen ett sämre utfall 2013. Den främsta orsaken är en nedskrivning av aktieägartillskottet till ÅNAB med 34,5 Mkr. Rensat från den nedskrivningen är resultatet bättre än budget och kan jämföras med föregående år. Till detta bidrar bl.a. att statsbidragen utvecklats bättre än förväntat vid beslutet om årets budget samt att en återbetalning erhöles från Fora på cirka 15 Mkr.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt kommunallagen som en del av sin resultatanalys. Överskottet uppgår efter justeringar till 2,0 Mkr. Vid avstämning av balanskravet har då nedskrivningen av tillskottet till ÅNAB på -34,5 och realisationsvinster på 0,8 Mkr avgått från årets resultat. Dessutom har kommunen valt att ta upp planerat men ej genomfört fastighetsunderhåll med -14,8 Mkr i avstämningen. Posten avser avsatta medel för fastighetsunderhåll som ej utförts under 2013 utan som kommer att ske under 2014.

Vi bedömer att delposten ryms inom begreppet synnerliga skäl i balanskravsavstämningen. Några underskott från tidigare år finns inte att avräkna och balanskravet är därmed uppfyllt.

Kommunen redovisar i årsredovisningen utfallet av sex kommunövergripande finansiella mål. Kommunen lyckas i år endast uppfylla tre av sex finansiella mål, vilket till stor del beror på nedskrivningen av andelar i ÅNAB. Nedskrivningen, som beror på ÅNABs förlust med 34 Mkr vid fastighetsförsäljning, visar på den risk som är förknippad med den typ av stödåtgärder som skedde i samband med förvärvet av fastigheten.

Vi rekommenderar kommunen att framöver vara ytterst noggrann i sin analys av liknande situationer för att minska risken för liknande förluster.

Under 2012 tog kommunen fram en ny vision som implementerats under 2013. Visionen innebär att Åmål ska bli Sveriges mest gästvänliga stad.

Då kommunen befinner sig i en process för mål- och resultatarbetet innebär det att uppföljningen av målen inte är möjlig att göra på ett relevant sätt. Vi har därför valt att avvakta med

Revisorerna

vår bedömning av kommunens efterlevnad av de verksamhetsmässiga målen tills det nya arbetssättet är helt implementerat.

För ytterligare bakgrund till våra bedömningar hänvisar vi till den bilagda revisionsrapporten.

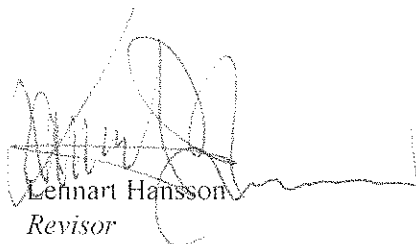
Vi önskar att kommunstyrelsen inkommer med kommentarer till den genomförda granskningen senast den 15 juni 2014.

För kommunrevisionen

Inga Engström

Vice Ordförande/ revisor

Lehnart Hansson

Revisor

Åmåls kommun

Översiktlig granskning årsredovisning
2013
Revisionsrapport

KPMG AB
Karlstad

Antal sidor: 12

2014-03-13

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
1.1	Finansiella mål och god redovisningssed	1
1.2	Mål för verksamheten	2
2.	Bakgrund	3
3.	Syfte	3
4.	Avgränsning	3
5.	Revisionskriterier	3
6.	Ansvarig styrelse	4
7.	Metod	4
8.	Projektorganisation	4
9.	Resultat av granskningen	5
9.1	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
9.2	Finansiella mål	5
9.3	Verksamhetsmål	6
9.4	Årsredovisningen i övrigt	6
9.4.1	Förvaltningsberättelsen	6
9.4.2	Balanskravet	7
9.4.3	Verksamheten	7
9.4.4	Resultaträkning	8
9.4.5	Jämförelsestörande poster	8
9.4.6	Balansräkning	9
9.4.7	Kassaflödesanalys	9
9.4.8	Sammanställd redovisning	9
9.4.9	Övrigt	10

1. Sammanfattning

Vi har av Åmåls kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska årsredovisningen per 2013-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2013.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för att kunna avge revisionsberättelsen.

1.1 Finansiella mål och god redovisningssed

Årsredovisningen uppfyller, enligt vår mening, såväl lag som krav enligt god redovisningssed och ger därmed en rättvisande bild av kommunens ställning och resultat för redovisningsperioden.

Jämfört med budgeten och med föregående år uppvisar kommunen ett betydligt sämre utfall 2013. Det beror på nedskrivning av aktieägartillskottet till ÅNAB med 34,5 Mkr. Rensat från det är resultatet bättre än budget och nästan i nivå med fjolåret. Till detta bidrar bl. a att statsbidragen utvecklats bättre än förväntat vid beslutet om årets budget samt att en återbetalning erhållits från Fora på cirka 15 Mkr.

På kostnadssidan ökar personalkostnaderna med 14 Mkr samtidigt som kostnader för köpta tjänster minskar med 17 Mkr. I ökningen av personalkostnaderna ingår inlösen av en del av den äldre pensionsskulden med 15 mkr. Kostnader för avskrivningar är ungefär som i fjol.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL som en del av sin resultatanalys. Överskottet uppgår efter justeringar till 2,0 Mkr. Vid avstämning av balanskravet har då nedskrivningen av tillskottet till ÅNAB på -34,5 och realisationsvinster på 0,8 Mkr avgått från årets resultat. Dessutom har kommunen valt att ta upp planerat men ej genomfört fastighetsunderhåll med -14,8 Mkr i avstämningen. Posten avser avsatta medel för fastighetsunderhåll som ej utfördes under året utan där utförandet kommer att ske under 2014. Vi bedömer att delposten ryms inom begreppet synnerliga skäl i balanskravsavstämningen. Några underskott från tidigare år finns inte att avräkna och balanskravet är därmed uppfyllt.

Kommunen redovisar i årsredovisningen utfallet av sex kommunövergripande finansiella mål. Kommunen lyckas i år endast uppfylla tre av sex finansiella mål vilket till stor del beror på nedskrivningen av andelar i ÅNAB. Nedskrivningen som beror på ÅNABs förlust med 34 Mkr vid fastighetsförsäljning visar på den risk som är förknippad med den typ av stödåtgärder som skedde i samband med förvärvet av fastigheten. Vi rekommenderar kommunen att framöver vara ytterst noggrann i sin analys av liknande situationer för att minska risken för liknande förluster.

Med tanke på tidigare åtgärder i form av nedskrivningar med mera tycker vi inte att det är så allvarligt att soliditetsmålet inte är uppnått i år. Vi anser dock att kommunen bör upprätta en plan för

---

¹ Kommunallag (1991:900)

när det målet åter igen ska vara uppnått något vi även påtalade vid granskningen av delårsrapporten 2013.

1.2 Mål för verksamheten

Under 2012 har kommunen arbetat fram en ny vision som implementerats under 2013. Visionen, Vision 2020, innebär att Åmål ska bli Sveriges mest gästvänliga stad. Konkret utmynnar visionen i fyra värdeord som ska beskriva personligheten i varumärket Åmål;

- Genuin
- Omtänksam
- Aktiv
- Modig

Utifrån detta har strategier, planer och verksamhetsmål utarbetats. Under 2013 har kommunfullmäktige beslutat om strategiska utvecklingsområden, strategiska mål samt inriktningsmål vilka redovisas i årsredovisningen. Ett nytt arbetssätt har införts för mål- och resultatarbetet. Mål- och resultatuppföljningen sker främst på nämndnivå i årsredovisningen. I år är denna redovisning inte helt komplett då implementeringen skett under året.

Då kommunen befinner sig i en process för mål- och resultatarbetet innebär det att uppföljningen av målen inte är möjlig att göra på ett relevant sätt. Vi har därför valt att avvakta med vår bedömning av kommunens efterlevnad av verksamhetsmålen tills det nya arbetssättet är helt implementerat.

2. Bakgrund

Vi har av Åmåls kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning per 2013-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2013.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL² bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalanden avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för att kunna avge revisionsberättelsen.

3. Syfte

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för kommunrevisorernas utformning av revisionsberättelsen.

4. Avgränsning

- ✓ Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2013.
- ✓ Granskningen av räkenskaperna har skett översiktligt och avser primärt underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- ✓ Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.
- ✓ I vår granskning har det inte ingått primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.
- ✓ Granskningen har inte haft som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer;

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner

---

² Kommunallag (1991:900)

- Fullmäktigebeslut

Vi har vidare bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig styrelse

Granskningen har avsett kommunstyrelsens årsredovisning.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen
- Stickprovsvis granskning av specifikationerna till årsredovisningen med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs som underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Peter Rosengren, *auktoriserad revisor*, och Marcus Persson, *revisor*.

9. Resultat av granskningen

9.1 Bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

9.2 Finansiella mål

Kommunen redovisar i årsredovisningen utfallet av sex kommunövergripande finansiella mål.

Målsättning	Uppföljning
Nettokostnaden ska inte uppgå till mer än 98,5 % av intäkterna.	Målet uppfylls inte kommunens nettokostnad är 100,6 %. Exklusive nedskrivningen av tillskottet till ÅNAB uppfylls målet.
Ekonomiskt resultat ska innebära att eget kapital inflationssäkras.	Målet uppfylls inte då resultatet är negativt (inflation 0,1 %). Exklusive nedskrivningen av tillskottet till ÅNAB uppfylls målet.
Investeringar ska finansieras med egna medel (undantag för taxebundna).	Målet uppfylls. Samtliga investeringar finansieras med egna medel.
Låneskulden bör amorteras med minst 1 Mkr per år.	Målet uppfylls. Amortering har skett med 2 mkr under 2013.
Soliditeten ska uppgå till minst 60 %.	Målet uppfylls ej. Soliditeten är 44 %. En viktig anledning till detta är 2011 års nedskrivning av anläggningstillgångar med cirka 68 Mkr.
Avsättningar för framtida förpliktelser ska hanteras inom driftsbudget.	Målet uppfylls för nya förpliktelser. I år har även inlösen skett med cirka 15 mkr för delar av pensionsskulden.

Som framgår ovan uppfylls tre av de sex finansiella målen. De två resultatmålen skulle ha uppnåtts om inte nedskrivningen av tillskottet till ÅNAB skett. Soliditetsmålet var tidigare uppnått, men i samband med 2011 års nedskrivning av värdet på anläggningstillgångar med 68 Mkr och uppbokning av deponiavsättning med 15 Mkr sjönk soliditeten till 46 %.

Vår bedömning

Kommunen uppnår i år tre av sex finansiella mål, vilket till stor del beror på nedskrivningen av andelar i ÅNAB. Nedskrivningen, som beror på ÅNABs förlust med 34 Mkr vid fastighetsförsäljning, visar på den stora risk som är förknippad med den typ av stödåtgärder som skedde i samband med förvärvet av fastigheten. Vi rekommenderar kommunen att i framtiden vara ytterst noggrann i sin analys av liknande situationer för att minska risken för liknande förluster.

Med tanke på tidigare åtgärder i form av nedskrivningar med mera tycker vi inte att det är så allvarligt att soliditetsmålet inte är uppnått i år. Vi anser dock att kommunen bör upprätta en plan för när det målet åter igen ska vara uppnått, något vi även påtalade vid granskningen av delårsrapporten 2013.

9.3 Verksamhetsmål

Kommunen har tagit fram en ny vision som implementerats under året. Vision 2020 innebär att Åmål ska bli Sveriges mest gästvänliga stad. Konkret utmynnar visionen i fyra värdeord som ska beskriva personligheten i varumärket Åmål.

- Genuin
- Omtänksam
- Aktiv
- Modig

Utifrån detta har strategier, planer och verksamhetsmål utarbetats. Under 2013 har kommunfullmäktige beslutat om strategiska utvecklingsområden, strategiska mål samt inriktningsmål vilka redovisas i årsredovisningen. Ett nytt arbetssätt har införts för mål- och resultatarbetet. Mål- och resultatuppföljningen sker främst på nämndnivå i årsredovisningen. I år är denna redovisning inte helt komplett då implementeringen skett under året.

Vår bedömning

Då kommunen befinner sig i en process för mål- och resultatarbetet innebär det att uppföljningen av målen inte är möjlig att göra på ett relevant sätt. Vi har därför valt att avvakta med vår bedömning av kommunens efterlevnad av verksamhetsmålen tills det nya arbetssättet är helt implementerat.

9.4 Årsredovisningen i övrigt

9.4.1 Förvaltningsberättelsen

Enligt KRL 9:2 ska årsredovisningen innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning

- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

Vi anser att kommunens årsredovisning uppfyller de krav som ställs enligt ovan. I årsredovisningens förvaltningsberättelse ingår även en risk- och känslighetsanalys som ger utökad information om kommunen.

9.4.2 Balanskravet

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt kommunallagen, som en del av sin resultatanalys. Överskottet uppgår efter justeringar till 2,0 Mkr. Vid avstämning av balanskravet har då nedskrivningen av tillskottet till ÅNAB på -34,5 och realisationsvinster på 0,8 Mkr avgått från årets resultat. Dessutom har kommunen valt att ta upp planerat men ej genomfört fastighetsunderhåll med -14,8 Mkr i avstämningen. Posten avser avsatta medel för fastighetsunderhåll som ej utfördes under året utan där utförandet kommer att ske under 2014. Vi bedömer att delposten ryms inom begreppet synnerliga skäl i balanskravsavstämningen. Några underskott från tidigare år finns inte att avräkna och balanskravet är därmed uppfyllt.

9.4.3 Verksamheten

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL utan betraktas som underlag till kommunstyrelsens förvaltningsberättelse. I Åmåls kommun ska samtliga nämnder redovisa sin verksamhet i årsredovisningen.

Redovisningen har i år gjorts om bland annat med en genomgång av mål- och resultatuppfyllelse för de nya mål som gäller för nämnden. Genomgången sker enligt ett trafikljussystem vilket ger en snabb överblick. Här kan vi notera att det är många mål som får gult ljus då arbetet påbörjats, men där någon slutlig bedömning inte varit möjlig att utföra. Vi har tidigare påtalat att nämndernas redovisning har varit av varierande omfattning och kvalitet. I den nya redovisningsmodellen i årets årsredovisning ser vi en klar förbättring. Den nya gemensamma målstrukturen innebär även en tydligare koppling mellan kommunens övergripande mål och nämndernas verksamhet.

Nämnder	Avvikelse budget
Kommunfullmäktige	-238
Kommunstyrelsen <i>varav Integration- och arbetsmarknadsförvaltningen - 3 543 tkr</i>	-6 324
Bygg och miljö	29
Barn och utbildning	771
Teknik och fritid i Säffle och Åmål	-210
Vård och omsorg	-5 277
Summa, tkr	-11 249

Noteras kan att vård- och omsorgsnämnden har en avvikelse på -5,3 Mkr mot budget, att kommunstyrelsen har en avvikelse på -6,3 Mkr varav Integration och arbetsmarknadsförvaltningen har en avvikelse på -3,5 Mkr. Övriga nämnder uppvisar inga eller mindre avvikelser mot budget.

Finansförvaltningens resultat är 17,3 Mkr bättre än budget vilket till stor del förklaras av lägre pensionskostnader och ett bättre nettoresultat för arbetsgivaravgifter och personalomkostnads-påläggen. Även i år har återbetalning från Fora erhållits med cirka 15 Mkr vilken använts för en extra inbetalning på pensionsskulden.

9.4.4 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2012-2013 samt mot budget för 2013.

mkr	Utfall 2013- 12-31	Utfall 2012- 12-31	Budget 2013
Verksamhetens nettokostnader	-636,0	-619,4	-642,0
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	652,2	637,7	647,0
Finansnetto	-33,2	3,1	1,2
Årets resultat	-17,0	21,4	6,2

Jämfört med budget och med föregående år uppvisar kommunen ett betydligt sämre utfall 2013. Det beror på nedskrivning av aktieägartillskottet till ÅNAB med 34,5 Mkr. Rensat från det är resultatet bättre än budget och nästan i nivå med föregående år. Till detta bidrar bl. a att statsbidragen utvecklats bättre än förväntat vid beslutet om årets budget samt att en återbetalning erhållits från Fora på nästan 15 Mkr.

På kostnadssidan ökar personalkostnaderna med 14 Mkr samtidigt som kostnader för köpta tjänster minskar med 17 Mkr. I ökningen av personalkostnaderna ingår inlösen av en del av den äldre pensionsskulden med 15 mkr. Kostnader för avskrivningar är i nivå med föregående år.

9.4.5 Jämförelsestörande poster

Enligt RKR:s rekommendation om extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål är det väsentligt att kommentera viktiga händelser eller transaktioner för att kunna analysera och göra jämförelser.

Liksom föregående år redovisas årets återbetalning från Foras arbetsmarknadsförsäkringar med 14,5 Mkr som en jämförelsestörande post under den aktuella perioden. Återbetalningen avser retroaktivt sänkta premier för åren 2005 och 2006.

9.4.6 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för år 2011–2013.

Belopp i mkr	Kommunen		
	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Balansomslutning	392,8	418,7	372,8
Redovisat eget kapital	174,8	191,7	170,3
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	-179,9	-160,4	-194,9
<i>Soliditet redovisad</i>	<i>45%</i>	<i>46%</i>	<i>46%</i>
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	<i>negativ</i>	<i>negativ</i>	<i>negativ</i>
Omsättningstillgångar	170,5	154,2	105,6
Kortfristiga skulder	151,5	125,3	96,4
<i>Balanslikviditet</i>	<i>113%</i>	<i>123%</i>	<i>110%</i>

Näst intill samtliga balansposter har huvudboksbilagor och specifikationer upprättats.

9.4.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar har inverkat på kommunens likvida ställning.

Kommunens kassaflöde är positivt med 18,2 Mkr, vilket främst beror på den löpande verksamhetens positiva resultat.

9.4.8 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har, enligt vår mening, upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

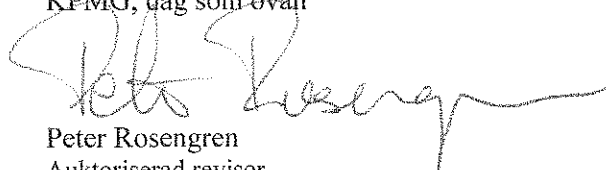
I Åmåls kommuns årsredovisning ingår en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för hela kommunkoncernen där dotterbolagen Åmåls Kommunfastigheter AB (ÅKAB) och Åmåls-Nygårds AB (ÅNAB) samt Åmåls andel av Dalslands kommunalförbund (23 %) ingår.

ÅKAB redovisar en vinst för perioden om 1,4 Mkr och ÅNAB redovisar en vinst om 1,6 Mkr efter att bolaget erhållit ett kapitaltillskott från kommunen på 34,5 Mkr. Åmåls del av Dalslands kommunalförbunds resultat uppgår till 0,0 Mkr. Koncernens sammanlagda resultat är 14,0 Mkr i förlust.

9.4.9 Övrigt

Personalredovisning, noter, tillämpade redovisningsprinciper, finansiella nyckeltal m.m. kompletterar årsredovisningen och bidrar till att göra denna informativ och överskådlig.

KPMG, dag som ovan

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Rosengren', written over a light blue horizontal line.

Peter Rosengren
Auktoriserad revisor